

Am I Responsible?: An Exploration of Human and Jewish Responsibility
Maureen Kendler and Clive Lawton

האם אני אחראי?: מסע בעקבות האחריות של אנשים ויהודים
מורין קנדלר וקלייב לאוטון

Unit 1: Responsibility to the Natural World

יחידה א: אחריות כלפי הטבע

Session 1: Image of God – Entitlement or Achievement?

שיעור א: בצלם אלוהים – זכות או הישג?

In this session, we explore what it means to be created in the “image of God” and what this implies about humanity’s responsibility to the natural world.

בשיעור הזה נחקור את משמעות בריאת האדם “בצלם אלוהים”, ומה אותה בריאה רומזת על אחריותה של האנושות כלפי הטבע.

Genesis 1 has a notoriously enigmatic description of God’s creation of humanity that has occupied interpreters over centuries. There are many strange aspects, but what we want to focus on is the idea of being created in the “image” and “likeness” of God and to have “dominion” over nature.

פרק א' בספר בראשית מציג תיאור אניגמטי של בריאת האדם המעסיק פרשנים כבר מאות שנים. יש מאפיינים מעוררי תמיהה רבים, אך אנו נתמקד ברעיון של להיווצר “בצלם” ו”דמות” אלוהים ו”לרדות” בטבע.

Genesis 1:26-27

בראשית א:כו-כז

And God said, “Let us make humanity in our image, after our likeness, and they shall have dominion over the fish of the sea and over the fowl of the heaven and over the animals and over all the earth and over all the creeping things that creep upon the earth.” And God created humanity in His image; in the image of God He created it; male and female He created them.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ; וַיְרִדוּ בְדִגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם, וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל-הָאָרֶץ, וּבְכָל-הָרֶמֶשׂ, הָרֹמֵשׂ עַל-הָאָרֶץ. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ: זָכָר וּנְקֵבָה, בָּרָא אֹתָם.

What does it mean to be created in the image of God?

מהי המשמעות של להיווצר בדמותו של אלוהים?

What does it mean to have dominion over the world?

מהי המשמעות של לרדות בעולם?

(How) does the text connect the two concepts? (How) do you think they are connected?

האם הטקסט מקשר בין שני המושגים? כיצד? האם אתם חושבים שהם קשורים? כיצד?

One of the earliest Jewish commentaries on Genesis is Bereishit Rabbah (4th century Galilee). Here Rabbi Hanina and Rabbi Ya’akov offer two different conclusions about what this line from Genesis means.

אחד הפירושים היהודיים המוקדמים ביותר על בראשית הוא בראשית רבה (הגליל, המאה הרביעית). במקור שלפנינו רבי חנינא ורבי יעקב מציעים שתי מסקנות שונות לגבי הפסוקים שראינו בבראשית.

Genesis Rabbah 8:12

בראשית רבה ח:יב

“They shall have dominion over the fish of the sea...” (Genesis 1:26).

”ורדו בדגת הים.”

Rabbi Hanina said: If they will merit it, [God will say,] "They shall have dominion" (*urdu*); while if they do not merit it, [God will say,] "They shall descend" (*yeradu*).

אמר רבי חנינא: אם זכה רדו, ואם לאו ירדו.

Rabbi Yaakov of Kfar Hanin said: Of those who are in our image and our likeness, [God says,] "They shall have dominion" (*urdu*); but of those who are not in our image and our likeness, [God says,] "They shall descend" (*yeradu*).

אמר רבי יעקב דכפר חנין: את שהוא בצלמנו כדמותנו – ורדו; את שאינו בצלמנו כדמותנו – ירדו.

These midrashim are based on a pun between the similar-sounding Hebrew roots radah (meaning to rule) and yarad (meaning to descend), but are also addressing a moral issue in the text, that humanity has some kind of unconditional dominion over the world. How does each of them solve this problem?

המדרשים מבוססים על משחק לשון בין השורשים ר.ד.ה. (מלשון לרדות) ו.י.ר.ד. (מלשון ירידה); אך הם גם מתייחסים לסוגיה מוסרית בטקסט, שלאנושות יש הזכות לשליטה בלתי מוגבלת בעולם. כיצד כל אחד מהדוברים פותר את הבעיה הזאת?

Why are they bothered by this problem? Are you?

מדוע הבעיה מטרידה אותם? האם הבעיה מטרידה אתכם?

What are the differences between their different understandings? Which do you prefer?

מהם ההבדלים בין הפרשנויות השונות? איזו פרשנות אתם מעדיפים?

Other Voices

קולות אחרים

From the preamble to The Earth Charter: Values and Principles for a Sustainable Future (more information from www.earthcharter.org)

אמנת הארץ

A critical moment... We stand at a critical moment in Earth's history, a time when humanity must choose its future. As the world becomes increasingly interdependent and fragile, the future at once holds great peril and great promise. To move forward we must recognize that in the midst of a magnificent diversity of cultures and life forms we are one human family and one Earth community with a common destiny. We must join together to bring forth a sustainable global society founded on respect for nature, universal human rights, economic justice, and a culture of peace. Towards this end, it is imperative that we, the peoples of Earth, declare our responsibility to one another, to the greater community of life, and to future generations.

רגע קריטי... אנו עומדים בפני רגע קריטי בהיסטוריה של כדור הארץ, רגע שבו האנושות צריכה לבחור את עתידה. ככל שהעולם הופך ליותר שברירי ותלוי ביחסי גומלין, העתיד צופן הן סכנה גדולה והן הבטחה גדולה. כדי להמשיך קדימה עלינו להכיר בכך שבתוך ריבוי מופלא של תרבויות וצורות חיים, כולנו משפחה אנושית אחת וקהילה אחת על כדור הארץ עם גורל משותף. עלינו לחבור יחד על מנת ליצור חברה גלובלית בת-קיימא המיוסדת על כבוד לטוב, זכויות אדם אוניברסליות, צדק כלכלי, ותרבות של שלום. כדי להגיע למטרה זו, חובה עלינו, אומות העולם, להצהיר על אחריותנו אחת כלפי השנייה, כלפי הקהילה המורחבת של היצורים החיים, וכלפי הדורות הבאים.

What do you understand this "critical moment" to be? How does the text propose to resolve this crisis?

מהו אותו "רגע קריטי", להבנתכם? כיצד הטקסט מציע לפתור את המשבר?

What is the primary reason the text proposes for humans declaring responsibility to one another and to the world?

מהי הסיבה המרכזית שהטקסט מייעץ לבני האדם להצהיר על אחריותם אחד כלפי השני וכלפי העולם?

Do you agree with the statement that we are "one human family and one Earth community with a common destiny"? What might this common destiny be? Where do you think the text derives this from?

האם אתם מסכימים עם האמירה ש"כולנו משפחה אנושית אחת וקהילה אחת על כדור הארץ עם גורל משותף"? מה אותו גורל משותף עשוי להיות? מהיכן הטקסט מסיק את המסקנה הזו, לפי דעתכם?

In light of the first two texts we looked at, are there any Jewish connections in this text?

לאור שני הטקסטים הקודמים שקראנו, האם יש קשרים כלשהם ליהדות בטקסט הזה?